

ת"פ 40786/07/16 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד רותם מזרחי (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 40786-07-16 מדינת ישראל נ'
מזרחי(עציר)
בפני כב' השופט ד"ר יובל ליבדרו
30 מרץ 2017

המאשימה:
מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד שלי אסף
נגד
הנאשם:
רותם מזרחי (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד בני זיתונה ועו"ד דודי אביטן

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן האוחז 4 אישומים והמייחס לו ביצוע 4 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ו- 4 עבירות של גניבה, עבירות לפי סעיפים 415 סיפא ו- 384 לחוק העונשין, התשל"ז- 1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. מעובדות החלק הכללי של כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם יצר קשר רומנטי ואינטימי עם נשים שונות לאחר שהציג את עצמו בזוהר בדויה כרותם קרני ויצר אצלן מצג שווא כאילו הוא אקדמאי, קצין בצה"ל וכיוצ"ב פרטים נוספים בדוים.

מעובדות האישום הראשון שבכתב האישום המתוקן עולה כי ביום 07.05.16 יצר הנאשם קשר, באמצעות הדואר האלקטרוני עם המתלוננת 1, אם לילדה בת 3, הזדהה כ"רותם קרני" וביקש להיות עמה בקשר רומנטי. הנאשם יצר בפני המתלוננת 1 מצג שווא כאילו הוא רב סרן בצה"ל לוחם בשיטת, המסיים לימודי תואר שני, עובד במכון למדיניות נגד טרור ומי שאמור לעבוד במשרד הביטחון ולקבל לאחר חזרתו לצה"ל דרגת סגן אלוף ופיקוד. הנאשם סיפר למתלוננת 1 כי נפצע במבצע "צוק איתן" והעמיד פנים כי הוא משוחח טלפונית עם אנשי צבא בכירים. הקשר הרומנטי והאינטימי בין הנאשם למתלוננת התנהל בין 01.06.16 - 20.06.16, במסגרתו לן הנאשם מספר רב של פעמים בביתה של המתלוננת 1, קיים עמה

יחסים אינטימיים, פגש את בתה הקטינה של המתלוננת 1 ואף הציע לה להינשא לו. בלילה שבין 19.06.16 ל- 20.06.16 חשדה המתלוננת 1 כי הנאשם מציג בפניה מצג שווא וביקשה ממנו לעזוב את ביתה. טרם עזב הנאשם את ביתה גנב הנאשם מחדר השינה של המתלוננת "מיני אייפד" שנתפס ברשותו ושהוחזר למתלוננת.

מעובדות האישום השני שבכתב האישום המתוקן עולה כי בתאריך 25.04.16 נפגש הנאשם לראשונה עם המתלוננת 2 במסגרת טיול בו השתתפו שניהם. במהלך הטיול הזדהה הנאשם בפני המתלוננת 2 כרותם קרני. הנאשם יצר מצג שווא בפני המתלוננת 2 וסיפר למתלוננת 2 פרטים כוזבים כאילו הוא רב סרן בצה"ל, לוחם בשיטת, המסיים לימודי תואר שני, עובד במכון למדיניות נגד טרור וכמי שאמור לעבוד במשרד הביטחון ולקבל לאחר חזרתו לצה"ל דרגת סגן אלוף ופיקוד. הנאשם סיפר למתלוננת 2 כי נפצע במבצעי צבא שונים, לבש לבוש בעל סממנים צבאיים והשתמש בציוד שנחזה להיות ציוד צבאי. הנאשם אף סיפר למתלוננת 2 כי אחותו מאושפזת בשל מחלת סרטן בבית חולים תל השומר וכי יקל לו לבקרה אם יישאר ללון בביתה. במסגרת הקשר הרומנטי והאינטימי ובין התאריכים 27.05.16 או סמוך לו ליום 12.05.16 נפגש הנאשם עם המתלוננת 2 מספר רב של פעמים כשהוא נשאר ללון בחדרה של המתלוננת בבית הוריה (לאחר שגם להוריה הציג מצג דומה). אף עם המתלוננת 2 קיים הנאשם יחסים אינטימיים והציע לה להינשא לו והכל על רקע מצג השווא שתואר.

במהלך הקשר גנב הנאשם ₪ 1,000 מארנקה של אם המתלוננת ו- 100 יורו מהמתלוננת.

מעובדות האישום השלישי של כתב האישום המתוקן עולה כי במהלך חודש אפריל 2016 היו הנאשם והמתלוננת 3 חברים בקבוצת "WHATSAPP" שהתכוננה לנסיעה לטיול קבוצתי. לאחר שהמתלוננת 3 עזבה את הקבוצה יצר הנאשם עמה קשר, הזדהה בפניה כרותם קרני וניסה לשכנעה להגיע לטיול. בין הנאשם לבין המתלוננת התפתח קשר רומנטי ואינטימי, במהלכו הציג הנאשם את עצמו בפני המתלוננת 3 בפרטים כוזבים דומים אודות היותו רב סרן בצה"ל לוחם בשיטת המסיים לימודי תואר שני ואשר עובד במכון למדיניות נגד טרור ואמור לעבוד במשרד הביטחון ולקבל לאחר חזרתו לצה"ל דרגת סגן אלוף ופיקוד.

ביום 09.05.16, במסגרת הקשר, לן הנאשם אצל המתלוננת, קיים עמה יחסים אינטימיים וגנב מארנקה ₪ 150.

מעובדות האישום הרביעי של כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 24.05.16 יצר הנאשם קשר עם המתלוננת 4 באמצעות אתר היכרויות ברשת האינטרנט, הציג את עצמו כרותם קרני וביקש להיות עמה בקשר רומנטי. בין הנאשם לבין המתלוננת התפתח קשר באמצעות תקשורת אלקטרונית ולאחריו קשר רומנטי ואינטימי במהלכו הציג הנאשם את עצמו בפני המתלוננת 4 בפרטים כוזבים דומים אודות היותו רב סרן בצה"ל לוחם בשיטת המסיים לימודי תואר שני, עובד במכון למדיניות נגד טרור ומי שאמור לעבוד במשרד הביטחון ולקבל לאחר חזרתו לצה"ל דרגת סגן אלוף ופיקוד.

הנאשם נפגש עם המתלוננת 4 ביום 26.05.16 ובין התאריכים 29.05.16 - 31.05.16 במהלכן לן בביתה של המתלוננת וקיים עמה יחסים אינטימיים. במהלך שהותו של הנאשם אצל המתלוננת 4 גנב הנאשם ממגירה שבביתה סכומים של ₪ 300 ו-200 יורו.

3. בין הצדדים לא הייתה הסכמה עונשית. במסגרת הטענות לעונש הגישה המאשימה מטעמה תצהירי נפגעות עבירה וב"כ הנאשם הגיש חוות דעת של ד"ר דוד יגיל מומחה בפסיכולוגיה קלינית מטעמו.

4. ב"כ המאשימה טענה בכתב ועל-פה כי נוכח העובדה שמדובר באירועים שונים ובמתלוננות שונות יש לקבוע מתחם עונש נפרד לכל אירוע. ב"כ המאשימה טענה למתחם העונש שינוע בין שנתיים לארבע שנות מאסר ביחס לכל אירוע בנפרד. המאשימה עתרה לעונש של 6 שנות מאסר הכולל את הפעלת עונשי המאסר המותנים התלויים ועומדים כנגד הנאשם, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננות.

ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו ולנזק הנפשי הבלתי הפיך שנגרם למתלוננות. ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם ניצל את רגישותן ואת תמימותן של המתלוננות וקיבל מהן במרמה, כתוצאה ממצגי השווא שבהם הציג את עצמו יחסים אינטימיים. ב"כ המאשימה הוסיפה כי הנאשם פגע בכבודן, בחירותן המינית, בביטחונן האישי של המתלוננות וניצל את האמון שרחשו לו כדי לגנוב מהן את רכושן.

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת מעשיו של הנאשם, לתכנון המוקדם שקדם להם, לתחכום, לשיטתיות במעשיו ולדפוס ההתנהגות הקבוע של הנאשם המציגה אותו כרציוניסטי. ב"כ המאשימה טענה כי יש להשית על הנאשם עונש חמור ומרתיע והפנתה בעניין זה לעברו הפלילי של הנאשם בעבירות דומות, לעונשי המאסר שריצה ולעונשי המאסר המותנים התלויים ועומדים נגדו, ואשר לא מנעו ממנו להמשיך במעשיו.

ב"כ המאשימה טענה כי יש לתת משקל נמוך לחוות הדעת שהוגשה על ידי ההגנה בשל העובדה כי זו נעדרת התייחסות לחומר החקירה בתיק וכן בשל העובדה כי קביעה עובדתית בדבר קרבה לסייג צריכה להיעשות על ידי בית משפט ואין להשתית על חוות דעת.

5. ב"כ הנאשם טען כי יש להתייחס אל ארבעת האישומים כאל "אירוע" פלילי אחד. ב"כ הנאשם טען למתחם אחד שצריך לנוע בין מאסר מותנה ל- 8 חודשי מאסר (תקופת המעצר שריצה עד כה הנאשם). ב"כ הנאשם עתר לעונש ברף התחתון של המתחם לו עתר.

ב"כ הנאשם טען לקרבה לסייג אחריות פלילית של אי שפיות הדעת. ב"כ הנאשם סמך את טענתו על חוות הדעת של הפסיכולוג הקליני שהוגשה על ידו (נ/1), אשר מלמדת על נסיבות חייו הקשות של הנאשם ועל השפעתן על התנהלותו של הנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי אף שבמקרה הנוכחי נחצה הרף הפלילי במעשיו של הנאשם הרי שהמדובר במעשים שהאלמנטים הפליליים שבהם אינם ברורים שכן אין אכיפה על שקרים במערכות יחסים. ב"כ הנאשם הוסיף כי המתלוננות לא ניהלו את מערכות היחסים עם הנאשם אך בשל הפרטים הכוזבים בהם הציג עצמו הנאשם וכי אין הוכחה שהנאשם לא ניהל את מערכות יחסים מתוך רגש אמיתי וכן כלפי המתלוננות.

ב"כ הנאשם טען כי יש לתת משקל להודאת הנאשם שחסכה את עדותן של המתלוננות ואת לקיחת האחריות על מעשיו. ב"כ הנאשם התייחס לעניין הטיפולי וטען כי המערכת היא זו שכשלה במתן מענה

טיפול לנאשם וכי הטיפול בו החל במאסרו הקודם הופסק על ידי המערכת.

ב"כ הנאשם טען כי במקרה דנן אין תחולה למאסר המותנה בגין עבירות רכוש מסוג פשע העומד כנגד הנאשם, וזאת בשם לב לאופי ה"דבר" שנתקבל עקב המרמה בארבעת האישומים.

6. המאשימה הגישה תצהירי נפגעות עבירה של המתלוננות.

מתצהירה של המתלוננת 1 (ה.מ.) עולה, כי הקשר בינה לבין הנאשם היה טראומתי עבורה וכי טרם התאוששה ממנו. מתלוננת 1 ציינה כי הנאשם חדר לפרטיותה, כי סמכה על הנאשם בעיניים עצומות ובעקבות כך עירבה את בתה עם מערכת יחסים זו. המתלוננת 1 הוסיפה כי הנאשם התעקש להתערב במערכות היחסים שלה עם בני משפחתה, פגע בביטחונה העצמי וביכולת שלה לקבל החלטות מטיבות עבור עצמה, לרבות בהקשר של מציאת בן זוג.

מתצהירה של המתלוננת 2 (ל.מ.) עולה, כי הקשר בינה לבין הנאשם נמשך על פני כחודש והתאפיין ברמת אינטנסיביות גבוהה מתחילתו. המתלוננת 2 מסרה כי כבר לאחר 3 ימי היכרות הנאשם ישן בבית הוריה ובהמשך סיפר לה שאחותו חולה במחלת הסרטן וזאת כדי להצדיק את הצורך שלו להמשיך ולישון בבית הוריה שקרוב, כביכול, לבית החולים בו שהתה אחותו.

המתלוננת 2 ציינה כי הנאשם הרבה לתאר בדיוק את עתידם המשותף לרבות לעניין בניית משפחה ובניית עתיד כלכלי משותף. הנאשם היה מתאר באופן מדויק אורח חיים לרבות מקום מגורים, מספר ילדים וסוג כלבים שיגדלו. המתלוננת 2 סיפרה כי באחד הימים הנאשם כרע ברך ושאל אותה אם היא מסכימה להיות אשתו. המתלוננת 2 ציינה כי הנאשם נהג לבצע "סחיטות רגשיות". המתלוננת 2 ציינה כי היא והנאשם נהגו לקיים יחסי מין והיא מצאה להכירו למשפחתה.

המתלוננת 2 הצהירה כי בעקבות הקשר עם הנאשם נפגע ביטחונה ביכולת השיפוטית שלה, נפגעה יכולתה לפתח קשר בן אישי, נפגעה יכולתה לפתח אינטימיות ביחסים זוגיים ויכולתה לפתח אמון בבני אדם ובגברים בפרט.

המתלוננת 2 ציינה כי לאחר הקשר נאלצה לעבור בדיקות רפואיות פולשניות ולהתמודד עם השלכות הפגיעה הנפשית באמצעות קורס טיפולי (DBT). המתלוננת 2 הוסיפה כי היא שוקלת לפנות לטיפול פסיכולוגי, טיפול שאותו היא לא יכולה להרשות לעצמה כעת מבחינה תקציבית. המתלוננת 2 צרפה מסמכים וחשבונית.

מתצהירה של המתלוננת 3 (ש.פ.) עולה כי המתלוננת 3 מנסה להדחיק את האירוע עם הנאשם וכל זיכרון בו מעלה בה תחושות אימות איתן היא מתקשה להתמודד. המתלוננת 3 ציינה כי שכלה את שני הוריה בגיל צעיר והתקופה בה היא הכירה את הנאשם נכנסה לקטגוריה דומה אותה הגדירה כ"אומללה". המתלוננת 3 ציינה כי תחושת האומללות מקורה בשילוב של תחושת ניצול ומרמה יחד עם תחושת חוסר אונים

מוחלטת. המתלוננת 3 חשה כי נבחרה ע"י הנאשם כ"טרף קל" בשל מאפייני אישיותה והחמלה שלה. המתלוננת 3 הוסיפה כי האירוע גרם לה לחוש חסרת ערך בכל תחומי החיים לרבות בעבודה, בקשרים בן אישיים ובעיני עצמה. המתלוננת 3 ציינה כי כתוצאה מהקשר עם הנאשם היא נאלצה לקבל טיפול תרופתי, לרבות זריקות, מחשש למחלות מין. המתלוננת 3 הוסיפה בהקשר זה כי בשל השפעת הטיפול התרופתי אותו נטלה עבודתה ותפקודה היום יומי נפגעו והיא נאלצה להתבודד בשל מצב רוח ירוד והתקפי בכי.

מתצהירה של המתלוננת 4 (מ.נ.) עולה כי הנאשם נהג לתת למתלוננת 4 תחושה שהיא יכולה לתת בו אמון ושיהיה להם עתיד משותף יחד. המתלוננת 4 ציינה כי בשל האמון שנתנה בו היא הכניסה אותו לביתה והייתה איתו במצבים אינטימיים. המתלוננת 4 תיארה תחושות של פחד וחוסר אמון בעקבות הקשר עם הנאשם וכן את הפגיעה בתפקודה בעבודה ובחיייה האישיים. המתלוננת 4 ציינה כי המחשבה שהייתה עם בחור במצבים אינטימיים ואשר הונה אותה וניצל אותה ניצול רגשי, כספי ומיני לצרכיו האישיים גרמה לה להסתגר בביתה וערערה את תחושת האמון שלה בגברים וביכולתה ליצור קשרים עם בני הזוג השני.

7. ב"כ הנאשם הגיש כאמור חוות הדעת של ד"ר דוד יגיל, מומחה בפסיכולוגיה קלינית, אשר הסתמך, לצורך כתיבת חוות הדעת, על מסמכים שונים ועל ראיון ובדיקה פסיכו-דיאגנוסטית שערך לנאשם בבית המעצר (סומנה נ/1).

חוות הדעת מתארת את קורות חייו של הנאשם ואת הרקע למצבו הנפשי אשר הביא אותו לביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום.

ממצאי חוות הדעת עולה כי הנאשם כבן 34, רווק, בעל דימוי עצמי נמוך, חסר ביטחון והערכה עצמית, חווה חסך באהבה והערכה חיובית, אינו מרגיש השתייכות למקום מסוים ולמשפחתו וחש תחושה של ריקנות עם הפרעה נרקיסיסטית יחד עם כמיהה לאהבה והערכה של הזולת.

ד"ר יגיל העריך כי המניע הפסיכולוגי העיקרי לתופעת ההתחזות של הנאשם לאדם אחר נובעת מתחושת תסכול של הנאשם בשל חוסר יכולתו לאהוב ולהרגיש נאהב ומכאן הצורך כפייתי להציג את עצמו באופן שקרי ולהתחזות לאדם אחר שקל לאהוב או להעריך אותו.

בחוות הדעת מצוין כי הנאשם אכן מצהיר באופן רציונאלי על אחריותו למעשיו אך זו אינה מלווה בקיומו של רגש חרטה ואשמה.

ד"ר יגיל חווה דעתו כי הנאשם פועל ברמה שכלית בתחום הנורמה והוא כשיר לעמוד לדין הן מבחינת כושרו השכלי והן מבחינת מצבו הנפשי. ד"ר יגיל הוסיף כי הנאשם סובל מהפרעה אישיותית חמורה אשר

פוגמת באופן משמעותי ביכולת השליטה העצמית שלו במעשיו ובדחף כפייתי לחזור שוב ושוב על התנהגות זו. ד"ר יגיל ציין כי ההפרעה החמורה באישיותו של הנאשם, אשר כבר אובחנה בעבר על ידי מספר אנשי מקצוע, מאופיינת בין היתר בהפרעה בשליטה באימפולסים, בדומה למצבים של קלפטומניה, פירומניה ו/או התמכרויות. ד"ר יגיל סבור שהפרעה זו מבטאת קושי לרסן את הרגשות, הדחפים והתשוקות וכן חוסר יכולת להימנע מלבצע פעולות שמזיקות לאדם עצמו ו/או לאחרים. ד"ר יגיל סבור שברוב המקרים ההתנהגות העבריינית היא ללא כוונה תחילה ואינה מתוכננת.

ד"ר יגיל הוסיף כי "מתוך מכלול הממצאים נראה כי רותם אינו מצוי ואף לא היה מצוי בהשפעה של מחלת נפש אשר קדמה בבוחן המציאות, בשיקול, וביכולת השליטה העצמית שלו. אולם, הוא סובל מקיומה של הפרעת אישיות חמורה אשר פוגמת באופן משמעותי ביכולת השליטה שלו במעשיו אלה. מבחינת אחריותו הפלילית, רותם אומנם מבין את הפסול במעשיו, אך היכולת שלו להימנע מביצוע המעשה היא מוגבלת מאוד". ד"ר יגיל העריך כי מאסר ממושך ככל שיהיה לא יתרום לשיקומו של הנאשם והוסיף כי יש צורך לממש תכנית טיפולית עם דגש על טיפול פסיכולוגי.

8. הנאשם אמר את דברו. הנאשם מסר כי אין כל הצדקה למעשיו והביע עליהם חרטה. הנאשם ציין כי הוא חושב על הפגיעה במתלוננות משך כל היום, כי הוא חש את כאבן ואת תחושת ההשפלה והסבל שהן עברו. הנאשם ביקש להתנצל בפני המתלוננות ומשפחותיהן.

הנאשם הוסיף כי בתקופת מאסרו הקודם היה בטיפול פרטני וקבוצתי ואולם הטיפול הפרטני, שהיה משמעותי יותר עבורו, הופסק בעקבות חו"ד מודיעינית. הנאשם ציין כי לאחר שחרורו מן המאסר לא מצא את מקומו. לסיום הנאשם מסר כי הוא ימשיך להתחרט על מעשיו בעתיד וכי בשאיפתו להפוך לאדם טוב יותר.

דין

ומי יאמוד את תחושת הבגידה?

ואת עוצמת הפגיעה?

ואת היקפו של החילול?

והעלבון וההשפלה וחוסר האונים?

וכמה שווים כאבי הגוף וייסורי הנפש?

והשאלות הבלתי פוסקות של "איך אפשרתי" ו"איך לא ראיתי" ו"איזו תמימה אני?"

והחששות ששוב "זה" יקרה לי והחששות שבגלל זה - "זה" לא יקרה לי שוב.

ואיך מכמתים את כל אלה לעונש? שהרי הנאשם קיבל מכל אחת מהמתלוננות "דבר" (במובן המשפטי)

במרמה, וכל אחת מהמתלוננות איבדה את האמון, את הביטחון, ואת השלווה עקב המרמה.

ונראה שגם בתיק זה, כמו בכל תיק, מתווה תיקון 113 לחוק העונשין הוא זה שינחנו בגזירת עונשו של הנאשם.

9. בהתאם לסעיף 40ג' (ב) לחוק העונשין ובהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם, סבורני כי יש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מבין ארבעת האישומים, ולאחר מכן לגזור עונש כולל לכלל האירועים, וזאת תוך התחשבות במספר העבירות, תדירותן, הזיקה ביניהן ושמירה על יחס הולם בין מידת האשם וחומרת מכלול המעשים לבין תקופת המאשר שתיגזר.

סבורני כי יש לראות בכל אחד מהאישומים ככזה המגבש אירוע נפרד חרף העובדה שהמעשים נעשו בסמיכות זמנים אחד לשני (חלקם אף במקביל) ובשיטת ביצוע דומה.

ספק בעיני אם האירועים השונים עומדים במבחן הקשר ההדוק או במבחן הצורני עובדתי שנקבע בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) להבחנה בין אירוע אחד למספר אירועים. אין מדובר באירוע מתמשך ואף אירוע מבין האישומים הוא תולדה של אירוע אחר מבין האישומים. אף אם מדובר כאמור בשיטת פעולה דומה, הרי שהנאשם פעל מול מתלוננות שונות, במקומות שונים ויצר קשר באופנים שונים עם המתלוננות.

סבורני כי גם הכרה בפגיעה העצמאית והייחודית שנגרמה לכל אחת מן המתלוננות מצדיקה לראות כל מקרה ומקרה כ"אירוע" פלילי העומד בפני עצמו.

מכל מקום, אף אם הייתי רואה בכלל המעשים ככאלה המגבשים אירוע אחד, עדיין הייתי נותן משקל לעובדה שאירוע זה כולל מספר מעשים, המגבשים מספר עבירות, ומכאן שגבולותיו של המתחם היו רחבים הרבה יותר בהשוואה למתחם שהיה נקבע לכל מעשה ומעשה בנפרד. בעניין זה ראו בין היתר ע"פ 2519/14 **אבו קיעאן נגד מדינת ישראל**, פורסם בנבו.

סבורני כי מתחם העונש ההולם בכל אחד מארבעת האירועים צריך שינוע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין עונש של 12 חודשי מאסר בפועל. בקביעת מתחם זה התחשבתי בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בפסיקה הנוהגת ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירות.

10. הנאשם עבר עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וגניבה. הערך המוגן הישיר שנפגע בעבירות אלו הוא ההגנה על קניינו של האדם. יחד עם זאת, ניתן לומר כי בנסיבות החריגות של ביצוע העבירות דנן נפגעו גם הערכים של ההגנה על הכבוד, האוטונומיה והפרטיות של האדם.

11. באשר לנסיבות ביצוע העבירות מצאתי לתת משקל לתכנון שקדם לביצוע העבירות (יצירת קשרי ידידות ואמון עם המתלוננות, הצגת מצגי השווא, תוך שימוש באמירות, לבישת לבוש ושימוש בצידוד [הנחזה להיות צבאי], שיחות טלפון שבוצעו לכאורה עם אנשי צבא, חבירה לקבוצות טיול וקבוצת "WHATSAPP", תכנון

נישואין ועוד; לנזק שצפוי היה להיגרם כתוצאה מהעבירות; לנזק שנגרם בפועל כתוצאה מהעבירות בדמות הפגיעה בקניין, בכבוד, באוטונומיה ובפרטיות של המתלוננות כעולה מהצהרות הנפגעות (ת/3א' עד ת/3ד'), לשיטתיותולניצול האמון שנתנו המתלוננות בנאשם על ידי הנאשם.

12. הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע הנאשם הינה מגוונת ותלויה בנסיבות ה"עושה", לרבות בעברו הפלילי ובנסיבות ה"מעשה".

למותר לציין כי בענייננו ישנן נסיבות חריגות ויוצאות דופן של עבירת קבלת הדבר במרמה, ולא ניתן לגזור גזירה שווה לענייננו ממקרים בהם קבלת דבר במרמה באה לידי ביטוי בקבלה של המחאה או דלק למשל.

במקרים דומים לענייננו גזרו בתי המשפט עונשי מאסר ממושכים.

כך למשל בע"פ (מחוזי-ת"א) 157/98 **ערן בן אברהם נגד מדינת ישראל**, העמיד בית המשפט המחוזי את עונשו של המערער על שנתיים מאסר בפועל בגין ביצוע 3 עבירות דומות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (השגת יחסימין שלוו בגניבות מהקורבנות אגב הצגת מצגי שווא בנוגע לזהות הנאשם שהציג עצמו כטייס, רופא ועוד). יצוין כי באותו מקרה הורשע הנאשם גם בעבירות נוספות.

כך למשל בע"פ 499/72 **סאמי דיב אל שעבי נגד מדינת ישראל** אושר עונש של 3 שנות מאסר (בצירוף עונש מאסר מותנה שהופעל) בגין הרשעה ב-3 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובעבירות נוספות.

באותו מקרה המדובר בנאשם שהציג עצמו בפני המתלוננת, קטינה יהודיה, כרווק יהודי על אף שהוא עצמו היה דרוזי נשוי ואב ל-2 ילדים. הנאשם הבטיח למתלוננת כי יתחתן איתה, קיים איתה יחסי מין והמתלוננת הרתה לו. הנאשם שם התקרב אל משפחת המתלוננת ודחה מעת לעת את רצון המשפחה בחתונה עד אשר נתפס.

ברע"פ 3881/06 **לוגסי נגד מדינת ישראל**, פורסם בבנו, אליו הפנתה המאשימה, נדחתה בקשת הנאשם לקבל רשות ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בערעור על פסק הדין של בית משפט השלום. בית המשפט המחוזי קיבל שם את ערעור המדינה והעמיד את עונשו של נאשם על 62 חודשי מאסר בפועל (כולל הפעלת מאסר מותנה בן 12 חודשים במצטבר). באותו המקרה עבר הנאשם שורה ארוכה של עבירות (בהיקפים ובסוגים רחבים וגדולים מאשר בענייננו באופן משמעותי). באותו מקרה זייף הנאשם תעודת קצין בדרגת סגן אלוף ונהג להציג עצמו בפני מספר מתלוננות כקצין ביחידות מובחרות כאמצעי ליצירת קשרים עם קורבנותיו. בדרך זו הוא השיג במרמה את הסכמתן של מספר נשים לקיים עימו יחסי מין. לעיתים, אגב התחזותו באמצעות מדים ותעודה מזויפת, קיבל במרמה כספים מהמתלוננות כאשר הוא מציג עצמו כחייל חסר אמצעים הנתון כל כולו לעבודתו שלו ולחייליו.

הקרבה לסייג אחריות הפלילית

13. ב"כ הנאשם טען כאמור לקרבה לסייג לאחריות פלילית (אי שפיות הדעת), בהתבססו על חוות הדעת שהגיש, בשל ההפרעה החמורה באישיותו של הנאשם, נתון שלטעמו אמור להשפיע על מתחם העונש ההולם בהתאם לסעיף 40ט(9) לחוק העונשין.

סבורני כי קיים ספק האם באמת עניינו של הנאשם מתאים מבחינה עובדתית ומשפטית להיכנס בצילה של הנסיבה המקלה של "קרבה לסייג לאחריות הפלילית" (לצורך קביעת מתחם העונש).

באשר לבחינה העובדתית - עיון בחוות הדעת מלמד כי לא קיימת בחוות הדעת התייחסות קונקרטית לנסיבות של כל אישום ואישום, כמו גם לעובדות המעשה. לא צוין בחוות הדעת כי המומחה עיין בחומר החקירה, לא בהודעות הנאשם או בהודעות מי מהמתלוננות. חומר הרקע עליו נסמך המומחה בהקשרו של התיק, הוא כתב האישום המתוקן והכרעת הדין. למותר לציין כי בשניים אלו אין התייחסות קונקרטית של הנאשם ושל קורבנותיו ביחס לדינמיקה שהובילה ליצירת הקשר, לאופי הקשר ולמוטיבציות השונות שעמדו מאחורי התנהלות הצדדים ובמיוחד של הנאשם. אין דומים דבריו של הנאשם בחקירה במשטרה בסמוך למועד האירועים ודבריו בפני מומחה בחלוקת תקופה כזו או אחרת. סבורני כי לשם מתן משקל של ממש לחוות הדעת, על עורך חוות הדעת היה להתייחס לחומר הראיות, ולמצער לעיין בליבת החומר (הודעות הנאשם והמתלוננות) וזאת אף אם קיימת הסכמה עובדתית באשר לאירועים ויש הסדר במסגרתו מורשע הנאשם.

באשר לבחינה המשפטית - מומחה ההגנה ציין, כאמור, כי בשל הפרעת האישיות החמורה ממנה סובל הנאשם נפגעה באופן משמעותי יכולת השליטה העצמית של הנאשם במעשיו, וכנגזר מכך יכולתו להימנע מביצוע המעשה היא מוגבלת מאוד. יחד עם זאת, הדגיש המומחה גם כי הנאשם **"...אינו מצוי ואף לא היה מצוי בהשפעה של מחלת נפש אשר פגמה בבוחן המציאות, בשפוט, וביכולת השליטה העצמית שלו"**.

הנה כי כן עניינו בנאשם אשר לא סובל ממחלת נפש, וכידוע, ככלל, תנאי ראשוני ליכולת לחסות תחת צילו של סייג אי שפיות הדעת הוא קיומה של מחלת נפש (הגם שבמקרים יוצאי דופן הוכר הסייג גם במקרים של הפרעות נפש קשות שאליהן הצטרפו גלישות פסיכוטיות וכו'). בעניינו לא הייתה כל עדות על גלישה פסיכוטית.

לטעמי סברת המומחה לפיה יכולת הנאשם להימנע מביצוע מעשיו מוגבלת מאוד, לא מספיק מבוססת בעניינו. כך לא הוסבר היקף הפגימה ביכולת השליטה העצמית של הנאשם, המשמעות שמעשיו של הנאשם לא היו פתאומיים, מתפרצים או רגעיים כי אם פרי תכנון ארוך ומדוקדק, הקשר בין הגניבות השונות לרצון להיות נאהב כפי שנטען וכו'.

יש לתת את הדעת כי אף אם היו נסיבות של קרבה מסוימת לסייג הפלילי, סעיף 40ט לחוק העונשין מורה לבית המשפט להתחשב בכך **"במידה בה התקיימו"**. הווה אומר, אף אם יטען הטוען כי בכל זאת קיימת קרבה לסייג הפלילי, סבורני כי מידת הקרבה בעניינו אל הסייג הפלילי היא לא משמעותית וכנגזר מכך אין לה השלכה של ממש על מתחם העונש ההולם.

14. יש לדחות גם את טענת ב"כ הנאשם ביחס לתחום האפרפר בו מצויים מעשיו של הנאשם והצגתם כגוזמאות או התפארות מקובלת בכללי החיזור שבין המינים. השאלה המתבקשת היא האם מערכת היחסים הייתה מתקיימת ללא אותו מצג שווא וללא שקריו של הנאשם. התשובה לשאלה זו היא ברורה ולכך אף הסכים ב"כ הנאשם אשר לא טען להעדר פליליות במעשיו של הנאשם. לענין זה ראו דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין ע"פ 2411/06 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), שם דובר על עבירת אינוס במרמה אך דבריו נכונים גם בענייננו:

"לדידי, גם בהקשרים כגון אלה קיימת תחולה לדין הפלילי וקשה להלום, איפוא, מסקנה כי כאשר גבר או אשה מציגים עצמם שקרית, ובמרמה מביאים למיטתם מי שאילו היה יודע את הדברים כהוייתם, לא היה עולה על דעתו לקיים עמם יחסי מין, נותרת אינטראקציה זו באזור הדמדומים שבינו לבינה. אין מדובר בפטרנליזם מופרז אלא בהגנה על כבוד האדם, על אוטונומיה האשה על גופה וחירותה המינית, שהרי המרמה דווקא היא זו הפוגעת באוטונומיה..."

כן ראו דברי בית המשפט המחוזי בע"פ 157/98 הנ"ל היפים אף למקרה שלפני:

"גם אם לא נוכל לקבוע כללים נוקשים, נראה כי בענייננו ניתן לומר

כי 'נגדשה הסאה' והשקר הפך ל'כוכב הבמה'. ניתן לדמות את

הפרשה לתמונה מהצגה שבה התפאורה שקרית והשחקן עוטה

מסיכה ולא נותר דבר שהוא אמת לאמיתה..."

15. לא מצאתי בענייננו לחרוג ממתחם העונש אותו קבעתי ביחס לכל אחד מן האירועים.

בתוך מתחם העונש ההולם מצאתי לתת משקל לנטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, לנסיבות חייו הקשות, לרבות למצבו הנפשי כמתואר בחוות הדעת ולכך שנמנע הצורך, עקב ההודאה, להעיד את המתלוננות מחד גיסא.

מאידך גיסא, מצאתי לתת משקל של ממש לעברו הפלילי של הנאשם. לנאשם 4 הרשעות קודמות (הישנה מביניהן היא של הוצאת רכוש מרשות הצבא).

הרשעתו האחרונה של הנאשם מלפני כ-3 שנים אף היא בגין עבירת גניבה.

הרשעתו הלפני אחרונה, משנת 2013, דומה לענייננו. באותו מקרה צירף הנאשם 12 תיקי פ"א בעבירות של קבלת דבר במרמה, גניבה, הונאה בכרטיס חיוב ונהיגה בזמן פסילה. באותו מקרה (ת.פ. 4404-05-13) נגזר על הנאשם עונש של 36 חודשי מאסר בפועל (שכלל הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים) וכן עונשים נלווים נוספים. עונש המאסר היה חלק מהסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים. בגזר הדין התייחס בית המשפט לעובדות המקרה בהאי

לישנא: "בתמצית, מדובר בנאשם אשר במהלך מספר שנים נהג ליצור קשר עם נשים שונות באתרי היכרות באינטרנט, להציג עצמו כיוצא שייטת, עובד משרד הביטחון, סטודנט לרפואה. במסגרת יחסי האמון שיצר עם המתלוננות, ניצל הנאשם שעות כושר שונות ונטל מהן את כרטיסי האשראי או גנב מהן".

יצוין כי אף באותו מקרה הציג ב"כ הנאשם שם חוות דעת של מרכז אבחוני וטיפולי "התחלה חדשה". אף באותו מקרה מסר הנאשם כי הוא מביע חרטה וצער על הפגיעה באנשים וכי הוא מבקש לבחור בדרך חיים חדשים וכי הוא ישתף פעולה בכל הליך טיפולי.

לעניין העבר הפלילי של הנאשם יש לתת את הדעת כי לחובתו של הנאשם שני מאסרים מותנים תלויים ועומדים (בני 6 חודשים מת"פ 4404-05-13 ו- 5 חודשים מת"פ 16178-12-13). בנוסף יש לתת את הדעת כי הנאשם סיים לרצות את תקופת המאסר שנגזרה עליו בת"פ 4404-05-13 חודשים ספורים לפני שביצע את העבירות במסגרת תיק זה.

16. לא מצאתי לקבל את טענת ב"כ הנאשם כי לא ניתן להפעיל את המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם בת"פ 16178-12-13 בגין עבירת רכוש מסוג פשע משום שהנאשם לא קיבל בתמורה רכוש אלא הנאה.

ראשית, יש לתת את הדעת כי עבירת קבלת דבר במרמה נכללת במסגרת פרק י"א לחוק העונשין שעניינו ב"פגיעות ברכוש". לא לחינם מצא המחוקק למקם את עבירת קבלת דבר במרמה בסימן ו' לחוק העונשין הדין בעבירות רכוש. לעניין זה ראו פח (ת"א) 1134/04 **מדינת ישראל נ' סלמאן צבי** (פורסם בנבו):

"...עבירת קבלת דבר במרמה הינה עבירה כללית. היא מצויה בפרק י"א שכותרתו "פגיעה ברכוש" ובסימן ו' שבו, שכותרתו: "עבירות מרמה סחיטה ועושק". ברור, על כן, כי המדובר בעבירה "רכושית" בעיקרה המתייחסת בכלליות לכל "דבר", שהגדרתו על פי סעיף 414: "מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה..."

המושג "דבר" מוגדר בסעיף 414 כמקרקעין, מיטלטלין, זכות או טובת הנאה.

לעניין משמעות המושג "טובת הנאה" ראו ע"פ 10733/08 **חנ ג דבלט נ' מדינת ישראל** וע"פ 817/76 **מישל דינו נ' מדינת ישראל** פ"ד לא(3) 645, שם נקבע **"שהבאת אשה להתמסרות מינית היא טובת הנאה..."**

שנית, אין ספק, כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, כי הנאשם קיבל טובות הנאה שחרגו מהיחסים עם המתלוננות ואשר ניתן לכמתן בכסף כמו מגורים, אוכל וכיוצ"ב טובות הנאה "רכושיות". בעניין זה ראו דברי

בית המשפט העליון בע"פ 499/72 הנ"ל, שהפנה לקביעת בית המשפט המחוזי בערכאה דיונית לפיה "מאחר והמערער קיבל טובת הנאה חמרית בזה שלן ואכל בבית המשפחה, הרי שזה כשלעצמו הספיק כדי להרשיעו בעבירה הנדונה".

17. לאור כל האמור לעיל ומתוך שנתתי את דעתי גם להוראת סעיף 40 יג(ג) לחוק העונשין אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 32 חודשי מאסר בפועל.

ב. אני מפעיל את המאסר המותנה בן 6 חודשים מת.פ. 4404-05-13 באופן ש- 3 חודשים ירוצו במצטבר ו- 3 חודשים ירוצו בחופף לעונש המאסר שהוטל על הנאשם במסגרת תיק זה.

אני מפעיל את המאסר המותנה בן 5 חודשים מת.פ. 16178-12-13 באופן שחודשיים ירוצו במצטבר ו- 3 חודשים ירוצו בחופף לעונש המאסר שהוטל על הנאשם במסגרת תיק זה.

סה"כ ירצה הנאשם 37 חודשי מאסר בפועל החל מיום מעצרו.

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרור הנאשם ממאסרו, שהנאשם לא יעבור עבירת רכוש, לרבות עבירת מרמה, מסוג פשע.

ד. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרור הנאשם ממאסרו, שהנאשם לא יעבור עבירת רכוש, לרבות עבירת מרמה, מסוג עוון.

ה. הנאשם ישלם לכל אחת מהמתלוננות פיצוי בסך של 7,500 ₪. סה"כ 30,000 ₪ פיצויים. הפיצויים ישולמו בתוך שנה מהיום. המאשימה תצרף טופס פרטי מתלוננות למזכירות בתוך 14 ימים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן והודע היום ג' ניסן תשע"ז, 30/03/2017 במעמד הנוכחים.

ד"ר יובל ליבדרו, שופט

